

Na Godišnjoj skupštini Naučnog društva za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije, održane u Bosanskom Petrovcu 21—23. septembra 1972. godine, doneta je odluka da se Uredništvo časopisa Acta historica medicinae, pharmaciae, veterinae prenese u Novi Sad, a u Urednički odbor su izabrani: glavni urednik Dušan Miškov, odgovorni urednik Dejan Lazić, sekretar Dragiša Jankulov, članovi: Lavoslav Glesinger (Zagreb), Milan Mičić (Ruma), Tvrтко Švob (Sarajevo), Marijan Matejčić (Rijeka), Dragoljub Divljanović (Beograd), Kosta Popov (Sombor), Slavko Gavrilović (Novi Sad), Zdravko Šundrića (Dubrovnik), Mihajlo Stanivuković (Vršac), Zoran Radovanović (Beograd) i Biserka Belicza (Zagreb).

Sekcija za SAPV Naučnog društva primila je ovu odluku kao novo zaduženje i bila u celini spremna da pomaže članove Uredništva u njihovom radu.

Na prošloj Godišnjoj skupštini Društva, održanoj 30. septembra — 2. oktobra 1974. godine u Budvi, Urednički odbor je delimično izmenjen, te je sada sastav bio ovaj: glavni urednik Dušan Miškov, odgovorni urednik Dejan Lazić, sekretari Milan Mičić (Ruma) i Dragiša Jankulov i članovi: Lavoslav Glesinger (Zagreb), Vera Gavrilović (Beograd), Radmila Matejčić (Rijeka), Tvrтко Švob (Sarajevo) Marijan Matejčić (Rijeka), Dragoljub Divljanović (Beograd), Slavko Gavrilović (Novi Sad), Eman Pertl (Maribor), Slavko Mijušković (Kotor), Zvonimir Kaić (Zagreb) i Savo D. Plamenac (Beograd).

Prilikom preuzimanja uredništva od strane ekipe izabrane u Bosanskom Petrovcu 1972. godine časopis je bio u zakašnjenju dve godine. Pored zakašnjenja u izlaženju, časopis je bio u dosta nesređenom finansijskom stanju, pošto je priliv sredstava u strogoj zavisnosti od izlaženja. Ukoliko su sredstva za štampanje postojala, nikada ih nije bilo u toliko dovoljnoj meri da bi se Urednički odbor mogao češće sastajati u pu-

nom sastavu, pošto bi održavanje takvih sednica iscrpelo sva raspoloživa finansijska sredstva (zbog udaljenosti mesta prebivanja pojedinih članova). Drugu teškoću je predstavljao veoma mali broj radova pogodnih za štampanje u našem časopisu, pa se ceo Urednički odbor morao angažovati da traži radove od naših eminentnih stručnjaka, pa čak i iz inostranstva.

Urednički odbor je nailazio i na druge teškoće. Intencija je bila da u svakom broju budu zastupljeni saradnici iz više republika i pokrajina, da bi se održao jugoslovenski karakter časopisa. To, na žalost, nije moglo da se uvek i postigne. Ukoliko smo i uspevali da dobijemo obećanja, morali smo dugo da čekamo i više puta da urgiramo da bismo dobili rukopise.

Dalja teškoća bila je u našem nastojanju da ostvarimo da u svakom broju bude zastupljena: opšta istorija medicine, istorija jugoslovenske medicine, farmacije i veterine (što nam je uglavnom i uspevalo), a zatim da se publikuje istorijski materijal iz NOB, kao i da se spase od zaborava onaj materijal koji se još uvek može da prikupi od živih učesnika, a i arhivski materijal koji se nalazi van arhivskih fondova.

Intencija nam je takođe bila da zabeležimo razvoj organizacije i rada zdravstvene službe neposredno posle oslobođenja, od samog početka, što u stvari predstavlja početak organizacije današnje zdravstvene službe. Razume se, to je predstavljalo veliku teškoću, pošto je taj materijal samo fragmentarno sačuvan. Trebalo je sakupiti podatke koji se ne nalaze u arhivama, s obzirom na to da je u prvom posleratnom periodu naglašavano da taj materijal nije trajne vrednosti, te je u retkim slučajevima i sačuvan.

Trebalo bi ovde podvući i to da je bilo dosta slučajeva koji su u tehničkom pogledu otežavali rad Uredništva. Pojedini autori su slali rukopise koji ne odgovaraju uobičajenoj formi koja se zahteva za predaju štampariji: kucanje je bilo bez proreda, bilo je mnogo ispravaka i dopuna rukom pisanih, čak i olovkom, nečitko, te ih je trebalo dešifrovati, netačnih imena i datuma, tako da su rukopisi posle lektorisanja morali biti ponovo prekućani. Pored toga, skoro nijedan rad nije imao rezime na stranom jeziku. Čak je bilo dosta radova koji nisu imali rezime ni na srpskohrvatskom, nego je Uredništvo samo moralo prvo da ih sačini, da bi ih moglo dati na prevod.

Početkom 1973. godine izdali smo Acta broj 1 — 2 iz 1971. sa zakašnjenjem od dve godine, pod imenima starog Uredništva. Od strane ovog Uredništva izdati su još ovi brojevi: dva iz 1972. g., dva iz 1973. g., dva iz 1974. g., dva iz 1975. i jedan broj iz 1976. godine, dok je drugi broj iz 1976. godine u pripremi. To znači da smo u roku od četiri godine izdali 11 brojeva i jedan pripremamo. Na taj je način postignuta, već ranije, potpuna ažurnost. Ukupan broj štampanih strana u ovih 11 brojeva iznosi 1.778.

U 11 brojeva je objavljen ovaj materijal: 134 rada, 3 feljtona, 1 polemika, 27 nekrologa i 13 prikaza knjiga.

Autora i koautora bilo je ukupno 116. Na žalost, mnogi od njih su se samo jednom javili, njih 74. Dvaput je svoje priloge dalo 27 autora, triput petorica, četiri puta dvojica, pet puta dvojica, šest puta dvojica, sedam puta trojica i jedan 9 puta.

Uređivanje časopisa su sadašnji urednici primili u momentu kada su sve štamparije bile preopterećene. To je predstavljalo ozbiljnu teškoću. Bilo je potrebno konsultovati 15 štamparija, dok se došlo do realizacije. Stoga su pojedini brojevi štampani u raznim mestima: Beogradu, Bačkom Petrovcu, Bačkoj Palanci, Rumi. S obzirom na udaljenost, to je predstavljalo novu teškoću. Na kraju, načinjen je aranžman sa Institutom za grudne bolesti i tuberkulozu u Sremskoj Kamenici, te je tako taj problem definitivno rešen. Smatramo da je potrebno odati priznanje i zahvalnost Institutu što je preuzeo ovu obavezu. Isto tako smatramo da dugujemo zahvalnost Novinsko-izdavačkom preduzeću »Dnevnik« u Novom Sadu koje je ovaj poslednji broj u rekordno kratkom roku odštamalo.

Distribuciju časopisa vršili smo prema adresama primljenim od Izvršnog odbora Društva.

Urednički odbor ne može podneti finansijski izveštaj, jer nije raspolažao finansijskim sredstvima.

Trebalo bi se osvrnuti i na rad samoga Uredništva kao kolektivnog tela.

Kao što je već navedeno, usled nedostatka sredstava nismo bili u mogućnosti da sazivamo kompletan Urednički odbor češće. Sednice su stoga održavane u nepotpunom sastavu, ali su zato članovi Izvršnog odbora Društva, posebno akademik Tucakov, general Dragić, profesor Živojinović i san. potpukovnik Stupar u svako doba bili tu da pomognu na čemu im posebno sa ovog mesta zahvaljujemo. Urednički odbor je stoga koristio razne skupove da tom prilikom održi i sednice (Beograd, Novi Sad, Budva, Sremska Mitrovica). Ipak, naglašavamo da smo pokušavali da održimo sednice u punom sastavu Uredničkog odbora, ali se nisu svi članovi odazivali, iako su na vreme bili pismeno obavesteni.

Recenzenti su bili po pravilu članovi Uredništva. U slučaju da izabrani recenzent nije bio prisutan sednici, rad mu je poslat poštom. U izvesnim spornim slučajevima morali smo tražiti mišljenje i izvan našeg članstva. Tako smo bili prinuđeni da po izvesnim jezično-istorijskim spornim pitanjima tražimo mišljenje katedre za slavistiku univerziteta u Novom Sadu, Zagrebu i Beogradu. Po nekim spornim pitanjima iz NOB morali smo da tražimo proveru dokumenata u regionalnim istorijskim arhivima da bi se utvrdila materijalna istina. Takvim radom dolazili smo u situaciju da smo takve članke morali ili da korigujemo ili da ih odbi-

jemo. Na sreću, odbijenih radova bilo je svega pet. Neke radove koji po svojoj obradi nisu odgovarali normama kasnije smo kao saopštenje objavljivali u pokrajinskim regionalnim zbornicima, a takvih je bilo deset.

Međutim, i pored dosta strogog filtra i kriterijuma, bili smo prinuđeni da prihvatimo i neke slabije radove, usled nedostatka kvalitetnijih, a i zato što smo smatrali da treba da bude zabeleženo ono što se u tim radovima iznosilo, a i da bismo time podstakli druge autore da ih dopune i dograde.

Na zajedničkim sednicama za ovo vreme 28 puta smo tretirali probleme časopisa. Sem toga, članovi Uredničkog odbora iz Novog Sada su prosečno dvaput mesečno imali sastanke. U dva maha su članovi Uredništva putovali u Zagreb na dogovor.

Pored izdavanja časopisa, bili smo sticajem okolnosti uključeni i u recenziju i izdavanje i drugih publikacija Naučnog društva.

Materijal sa Kongresa podunavskih zemalja je spreman za štampu.

Koliko su nam snage, vreme i sredstva dozvoljavali, smatramo da smo svoju dužnost obavljali savesno i objektivno. Na Skupštini ie da oceni obim i kvalitet našeg rada. Molimo Skupštinu da nas razreši ove dužnosti, s tim da u našoj režiji izađe i broj 2 iz 1976. godine.

Poreč, 1. oktobra 1976. godine

*Glavni urednik
Dr Dušan Miškov*